

Bestuursverslag Bibliotheek Hoogeveen 2021

Inleiding

De afgelopen jaren heeft de Bibliotheek Hoogeveen grote stappen gezet op weg naar een 'brede bieb'. Denk bijvoorbeeld aan de Verhalenwerf, de opening van de Ontdekhoeck en samenwerking binnen het Taalhuis. In 2021 zetten we deze ontwikkelingen door, met de opening van onze e-werkplaats Headquarter6 (HQ-6) en het Informatiepunt Digitale Overheid. Het tweede coronajaar heeft duidelijk gemaakt dat de Bibliotheek een essentiële voorziening is, waaronder als het gaat om de toerusting van burgers met adequate digitale vaardigheden om mee te kunnen doen in de informatiesamenleving.

Naast de nodige corona-gerelateerde aanpassingen aan de dienstverlening en werkzaamheden van de Bibliotheek binnen en buiten ons gebouw -denk bijvoorbeeld aan de continuïteit van leesbevordering op school op veilige wijze-, heeft de Bibliotheek Hoogeveen in 2021 de nieuwe gemeentelijke bezuiniging van €190.000 per jaar moeten ontvangen. Dit heeft onder andere geleid tot de sluiting van de Bibliotheek op maandagavond en het schrappen van een aantal activiteiten, zoals CoderDojo. Een belangrijke beleidsontwikkeling was de vaststelling van de nieuwe Hoogeveense Cultuurvisie 2021, een traject waarbij de Bibliotheek direct betrokken is geweest.

De al bestaande interne organisatieontwikkeling om van/door/voor uit te rollen op alle lagen en processen van de Bibliotheek past naadloos bij de gezamenlijke ambitie om vorm te geven aan het Hoogeveense culturele landschap volgens dezelfde principes.

1. Extern

1.1. Landelijk

- De Bibliotheek Hoogeveen is lid van de Vereniging van Openbare Bibliotheken en werkt samen met de andere stelselpartners, zoals de Koninklijke Bibliotheek, aan de versterking en doorontwikkeling van de Bibliotheeksector in Nederland. In 2021 werd de landelijke Netwerkagenda 2021-2023 afgerond. De directeur van de Bibliotheek Hoogeveen heeft deelgenomen aan de werkgroep 'Leven Lang Ontwikkelen.'
- Eind 2021 lag er nog geen akkoord voor een nieuwe CAO. De nieuwe CAO werd uiteindelijk afgesloten in de eerste kwartaal van 2021.

1.2. Provinciaal

- De Bibliotheek Hoogeveen neemt deel aan de samenwerking tussen de Drentse Bibliotheken, ondersteund door Biblionet Drenthe als POI. De focus van de samenwerking ligt op innovatie, m.n. via de Drentse Innovatieagenda, en collectie.

1.3. Gemeentelijk

- Met de gemeente Hoogeveen is zowel bestuurlijk als ambtelijk regelmatig overleg.
- In 2021 hebben de culturele partners en de gemeente gewerkt aan de nieuwe Hoogeveense Cultuurvisie 2021-2025. Deze visie wordt in 2022 nader uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.

- De structurele bezuiniging van €190.000 vastgesteld op de gemeentelijke subsidie voor de Bibliotheek ging in per 1 januari 2021.
- De Bibliotheek Hoogeveen werkt samen met de culturele partners, het onderwijs en het sociaal domein op vele gebieden, van cultuuronderwijs tot het bevorderen van lezen onder laagtaalvaardige gezinnen en het behouden van het Hoogeveense erfgoed.

2. Intern

2.1. Meerjarenbeleidsplan

De Bibliotheek Hoogeveen heeft een nieuwe meerjarenbeleidsplan en meerjarenbegroting 2021-2025. Dit plan bestaat uit drie pijlers:

- o Talentontwikkeling Hoogeveense Jeugd (samen met Jong Hoogeveen en onze onderwijspartners)
- o Een Leven Lang Ontwikkelen, met focus op basisvaardigheden voor kwetsbare groepen (samen met Stichting Welzijnswerk Hoogeveen en andere partners uit het sociaal domein)
- o Een rijk cultureel aanbod voor iedereen (samen met onze culturele partners)

2.2. Organisatie

In 2021 werd de Bibliotheek Hoogeveen wederom volwaardig gecertificeerd door de landelijke Certificeringsorganisatie Bibliotheek, Cultuur en Taal.

De organisatie is volop in transitie naar een plat organogram van onder meer zelf-organiserende teams. Ook werd in 2021 veel aandacht besteed aan de implementatie van de nieuwe Ontwikkel- en opleidingscyclus en werken volgens de grondhouding van/door/voor Hoogeveners.

2.3. Financieel beleid

De ingang van een forse gemeentelijke bezuiniging en de stijgende (personeels)kosten hebben een behoorlijke impact op de bedrijfsvoering van de Bibliotheek. Het genormaliseerde bedrijfsresultaat over 2021 komt uit op 118K Euro negatief. Het restant van het verlies over 2021 van €66K Euro is grotendeels te verklaren door incidentele kosten en de eigen bijdrage in projecten. De gecontroleerde Jaarrekening 2021 is openbaar op de website van de Bibliotheek. [LINK NAAR DOCUMENT]

3. Governance

3.1. Bestuur

Het besturingsmodel van de Stichting Bibliotheek Hoogeveen was in 2021 een bestuursmodel. Eind 2021 bestond het bestuur uit:

- J. Lemstra (voorzitter)
- N.A. van der Bruggen (bestuurslid)
- L. Bon (bestuurslid)
- D. Zeldenrust (bestuurslid)

In 2021 nam I. Bulthuis afscheid van het bestuur. Voor het rooster van aftreden van het Bestuur op 31 december 2021 zie Appendix I.

Voor een overzicht van de (neven)functies van de leden van het Bestuur zie Appendix II.

De functie van bestuurslid van de Stichting Bibliotheek Hoogeveen is onbezoldigd. Vacatiegeld wordt wel betaald.

Het bestuur is vijf keer formeel bij elkaar geweest. Naast de besprekingen van de jaarstukken en de managementrapportages waren (financiële) meerjarenperspectief van de Bibliotheek, in het kader van de aangekondigde bezuinigingen en lopend tekort, de governancestructuur van de Bibliotheek en het werven van nieuwe bestuursleden onderwerpen waarover met elkaar gesproken is.

Het bestuur heeft in 2021 besloten de transitie naar een Raad van Toezicht-model in te zetten. Dit werd begin februari 2022 geformaliseerd.

Er zijn tevens in 2021 statutaire wijzigingen doorgevoerd volgens de nieuwe verplichtingen en aanbevelingen in de Wet Bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR).

3.2. De Governance Code Cultuur

De Stichting Bibliotheek Hoogeveen past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019 toe. Hieronder volgen de principes en waar nodig een korte toelichting over de manier waarop de Bibliotheek Hoogeveen dit doet.

1. De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren → Zie Jaarverslag 2021 [LINK NAAR JAARVERSLAG]
2. De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan ('past toe én leg uit). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af (pas toe óf leg uit')
3. Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengelingen, vermijden ongewenste belangenverstrengelingen en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen →
 - a. Het bestuur besteedt aandacht aan mogelijke tegenstrijdige belangen. (Neven)functies worden vermeld en besproken tijdens de sollicitatiegesprekken met kandidaat-bestuursleden.
 - i. Een kandidaat-bestuurslid/RvT-lid is politiek actief binnen de gemeente Hoogeveen. Dit werd besproken tijdens de sollicitatieprocedure en is de conclusie dat dit geen belemmering vormt voor de invulling van de functie binnen de RvT.
4. Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar →
 - a. De Statuten van de Stichting Bibliotheek Hoogeveen leggen de taken en bevoegdheden van het bestuur vast.
 - b. Het Directiestatuut legt de taken en bevoegdheden van de directeur vast. Het directiestatuut is een nadere uitwerking van Artikel 10 van de statuten. In het Directiestatuut wordt vastgelegd dat de directeur het Bestuur informeert over alle aangelegenheden die voor een goede uitoefening van de bestuurlijke taken noodzakelijk zijn.
5. Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie →
 - a. De Statuten en het Directiestatuut leggen vast dat de directeur verantwoordelijk is voor o.a. de uitvoering en de dagelijkse leiding.
6. Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie →
 - a. Het Strategisch HRM-beleid -incl. omgangsvormen en integriteitkwesities- is integraal, de samenhang met de strategische doelstellingen is expliciet gelegd. Er is een externe vertrouwenspersoon aangesteld.
 - b. In de afwezigheid van een personeelsvertegenwoordiging worden HRM-kwesties met het Beleidsteam besproken en waar nodig met het voltallige personeel.

- c. De organisatie handelt volgens de principes van de Code Diversiteit & Inclusie voor de cultuursector en de Fair Practice Code. De toepassing van de van/door/voor Hoogeveners grondhouding is een centraal element van de doorontwikkeling van de Bibliotheek.
7. Het bestuur voert zijn toezichhoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.
 - a. Het bestuur voert haar rol op een professionele en onafhankelijke wijze uit en heeft de transitie naar een RvT-model ingezet.
8. Het bestuur is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid →
 - a. De werkwijze van het bestuur is vastgelegd in de Statuten.
 - b. De aanbevolen zittingstermijn van tweemaal een periode van ten hoogste vier jaar was in 2020 voor twee bestuursleden al overschreden. Deze overschrijding was gebaseerd op de wens om de stabiliteit en continuïteit van het bestuur te borgen tijdens het gevoelige C1-traject en is in 2016 gelegitimeerd in een notariële wijziging van de statuten. Daarbij is statutair vastgelegd dat de uitzonderlijke zittingstermijn van de betreffende bestuursleden per 31 december 2021 afloopt. De betreffende bestuursleden zijn per 1 januari 2022 afgetreden.

APPENDIX I – ROOSTER VAN AFTREDEN

BIBLIOTHEEK HOOGVEEEN										
ROOSTER VAN AFTREDEN BESTUUR										
Naam bestuurslid	Jaar benoeming	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nico van der Bruggen	jun-08	A								
Jan Lemstra	nov-05	A								
Douwe Zeldenrust	sep-20	Z	Z	Z	A					
Loes Bon	nov-20	Z	Z	Z	H	A				
vacature	-	-	Z	Z	H	Z	A			
vacature	-	-	Z	Z	H	Z	Z	A		
vacature	-	-	Z	Z	H	Z	Z	Z	A	
vacature	-	-	Z	Z	Z	H	Z	Z	Z	A
Zittingsduur: maximaal 2 x 4 jaar		Z	Zitting in bestuur							
		H	Herbenoeming mogelijk							
		A	Aftredend							

* De door de Governance Code Cultuur aanbevolen zittingstermijn van tweemaal een periode van ten hoogste vier jaar was in 2020 voor twee bestuursleden al overschreden. Zie pagina 4 van het bestuursverslag, 8.b voor uitleg.

APPENDIX II – (NEVEN)FUNCTIES BESTUURSLEDEN EN DIRECTIE IN 2021

J. Lemstra (voorzitter)

Chief Information Officer Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen (SWO)
(bezoldigd)

N.A. van den Bruggen (penningmeester)

Relatiebeheerder bij Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector (bezoldigd)
Voorzitter Raad van Commissarissen van Stichting Mijn Thuiszorg (onbezoldigd)

L. Bon (bestuurslid, sinds april 2021 vicevoorzitter)

Vennoot Change Company VOF, Koekange (bezoldigd)
Vennoot Uitgeverij Noordenwind VOF, Koekange (bezoldigd)
Lid MarketingCoöperatie U.A., Nes (bezoldigd)
Bestuurslid/penningmeester bestuur PvdA, afdeling De Wolden (onbezoldigd)

I. Bulthuis (bestuurslid)

Ondernemer en eigenaar van Lijn in Taal – persoonlijke en zakelijke tekst en advies -, te Zuidwolde; (bezoldigd)
Bestuurder van Beheer Mandeligheid Park 't Veldhuijs te IJhorst; (bezoldigd)
Buitengewoon Ambtenaar Burgerlijke Stand, gemeente De Wolden. (bezoldigd)

D. Zeldenrust (bestuurslid)

Directeur Keunstwurk (bezoldigd)
Bestuurslid cbs De Borg (onbezoldigd)
Bestuurslid jeugdtheaterschool de Noorderlingen (onbezoldigd)
Penningmeester DOLCI (samenwerking Culturele instellingen Leeuwarden) (onbezoldigd)
Voorzitter Kinderfestival Haren (onbezoldigd)
Lid Advies Commissie Amateurkunst Eindhoven (onbezoldigd)

R. García-van der Walle (directeur)

Directeur Bibliotheek Hoogeveen (bezoldigd)
Voorzitter regiobestuur D66 Fryslân (onbezoldigd)
Bestuurslid Stichting for Extraordinary Plants (onbezoldigd)